

Catalunya ja té també Museu del Renaixement

Autor: Maria Palau

Data de publicació: 16-05-2025

Molins de Rei acollirà el nou Museu del Renaixement de Catalunya, una novetat benvinguda que cobreix un forat en el repertori de museus del país.

Fins fa pocs anys era inimaginable que a Catalunya algú es plantegés obrir un museu del Renaixement. Per posar-hi què, devien pensar els que consideren el segle XVI un forat negre de la història cultural del país. Fa temps que els estudiosos han demostrat que va ser una època més interessant del que dictava el clixé, però encara no ha calat en l'imaginari popular. Per descomptat que tampoc hi ha ajudat el fet que durant la Guerra Civil es va destruir el 90% d'aquest llegat. Un dels investigadors pioners a posar-lo en relleu ja no hi és, l'enyorat Quim Garriga, i no podrà veure, gaudir i si cal criticar aquest museu monogràfic que s'inaugurarà diumenge, dia 15, a Molins de Rei. A Molins de Rei, però amb visió nacional.

I per què a Molins de Rei? Tot d'una perquè el seu ajuntament és el que ha aconseguit reunir els recursos econòmics per fer l'equipament: 4,2 milions d'euros, 2,8 dels quals proporcionats per les altres administracions (Unió Europea, Estat, Generalitat i Diputació). I també perquè té un element patrimonial que va ser de màxima importància al segle XVI, el Palau de Requesens, d'una de les famílies més poderoses durant aquell període. Els Requesens, que tenien la seva residència principal al Palau Reial Menor de Barcelona, van rebre el privilegi de convertir Molins de Rei en baronia el 1430. Seguidament van començar a construir l'edifici, que era gegantí i incloïa patis, horts i jardins. Els avatars de la història van ser cruels amb la seva conservació. N'ha sobreviscut un trist 20%, del que havia estat. L'Ajuntament el va comprar als anys noranta i fins fa quatre dies mal comptats era pràcticament una ruïna. La reforma és de premi, i ja voldrien molts museus catalans disposar d'unes instal·lacions tan modernes. Això sí, l'espai expositiu és extremadament limitat.

El procés de rehabilitació també ha estat útil per desenterrar vestigis perduts del palau. Per exemple, una rajola de Manises amb el lema dels Requesens: Una hora més un any. El director del Museu del Renaixement, Damià Martínez, convida a interpretar-lo amb el refrany "qui dia passa, any empeny". Martínez també se l'haurà de fer seu per tirar

endavant el museu un cop s'hagi tallat la cinta de l'obertura. El pressupost ordinari per garantir-ne el funcionament encara està en estudi: segons fonts de l'equipament, serà una xifra que s'aproximarà als 360.000 euros anuals.

La dita rajola fa família amb el centenar llarg de peces que s'exposaran al centre; aquesta concretament a la planta baixa, junt amb d'altres que formen el puzzle incomplet de l'arquitectura i la decoració trinxades de l'edifici que és bé cultural d'interès nacional des del 1949. Qui ho sap si la van trepitjar l'emperador Carles V, Felip II, els reis Catòlics o l'escriptor Garcilaso de la Vega. De tots està documentat que es van allotjar (Carles V, en cinc ocasions) al palau de Molins de Rei. I potser algun dia es provarà que també hi va fer nit Cristòfor Colom quan va tornar de la seva primera expedició.

El museu es desplega en dues plantes més, i en aquestes hi llueixen obres i objectes cedits per una desena de museus catalans i un d'espanyol, el Prado, que justament ha aportat un minúscul retrat de Carles V. El més generós ha estat el MNAC, que ha deixat 40 peces, fidel a la seva política "descentralitzadora", assenyala el director, Pepe Serra. No n'hi ha cap que el museu del Palau Nacional tingués a l'exposició permanent, però sí que s'ha després d'una joia encara que estigués a la reserva: el monumental tapís flamenc Triomf del temps sobre la fama, que va ser adquirit, junt amb tres exemplars més, per la Diputació del General de Catalunya, a mitjan XVI, per decorar el Palau de la Generalitat.

Del MNAC també han sortit cap a Molins de Rei uns medallons de marbre amb representacions d'emperadors i dones d'època romana que l'humanista Miquel Mai va comprar a Itàlia per embellir la seva casa de Barcelona. Un cas rar perquè a Catalunya el gust artístic de la clientela era predominantment gòtic. Les novetats renaixentistes es van introduir tard i amb trets diferencials. De fet, els entesos es resisteixen a parlar de Renaixement en el sentit pur italià i opten per un concepte més obert: Renaixements. Al nostre context, com en d'altres, el nou estil va cristal·litzar "hibridant-se" amb la realitat autòctona, assenyala Damià Martínez. És el que va intentar fer el pintor Perot Gascó, amb taller a Vic, innovant, matusserament, amb l'ús de la perspectiva a Resurrecció de sis morts davant les relíquies de sant Esteve.

Les pintures que ha dipositat el MNAC no fan trempar (i els falta informació a les sales). Potser era demanar massa que el museu de capçalera del país en deixés una de les dues que atresora d'Ayue Bru, una de les figures més rellevants del nostre cinc-cents. En canvi, el Museu del Renaixement sí que pot presumir d'objectes que expliquen la vida quotidiana d'aquells temps. És clar que Damià Martínez i el seu equip (una manera de parlar perquè ho ha entomat ell bastant sol) ho van tenir ben fàcil: el director del Museu del Disseny de Barcelona els va dir que podien emportar-se el que volguessin. Tot els feia nosa a can DHub perquè estaven a punt de desmantellar l'exposició de les col·leccions històriques d'arts decoratives. Només per haver rescatat deu d'aquestes peces desnonades, el Museu del Renaixement ja és benvingut. Per exemple, unes copes de vidre de producció catalana gràcies a les quals el visitant descobrirà que un dels postres de moda era el sorbet; un dels primers rellotges portàtils de butxaca, i una meravellosa caixa de núvia, un tipus de moble propi de Catalunya.

El Museu del Renaixement s'inaugurarà diumenge en un acte capitanejat pel president Salvador Illa i la consellera Sònia Hernández. Recentment va reobrir el Vinseum de Vilafranca del Penedès sense cap dirigent de la Generalitat.

Maria Palau

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:

<https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2486804-catalunya-ja-te-tambe-museu-del-renaixement.html>